

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 102/2016-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátkou doc. JUDr. Soňou Kubincovou, PhD., M. Rázusa 20, Banská Bystrica, vo veci zrušenia uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 K 78/2015 z 25. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci zrušenia uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 K 78/2015 z 25. novembra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu z 25. novembra 2015“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že podľa zákona č. 7/2005 Z. z. zákona o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) okresný súd uznesením z 25. novembra 2015 vyhlásil konkurz na majetok [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dlžník“ alebo „úpadca“), a to na základe návrhu na vyhlásenie konkurzu podaného samotným dlžníkom. Uznesenie okresného súdu z 25. novembra 2015 o vyhlásení konkurzu bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 231/2015 2. decembra 2015 pod č. K 026162.

Sťažovateľ uviedol, že je vlastníkom družstevného podielnického listu úpadcu a aj členom družstva – úpadcu a poukázal na práva, ktoré mu z tohto postavenia prináležia (napr. právo na podiel zo zisku, právo ponúknuť družstvu uzavretie zmluvy o spätnom prevode podielnického listu, práva spojené s vlastníctvom členského podielu v družstve).

Podľa sťažovateľa uznesením okresného súdu z 25. novembra 2015 o vyhlásení konkurzu boli porušeného jeho základné práva najmä podľa čl. 20, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) z dôvodu, že bolo vydané v rozpore so zákonom.

Rozpor uznesenia okresného súdu z 25. novembra 2015 so zákonom vidí sťažovateľ v tom, že pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu konali za dlžníka osoby, ktoré síce boli ako členovia predstavenstva dlžníka vedené v obchodnom registri, ale v skutočnosti už ich funkcia členov predstavenstva dlžníka zanikla uplynutím času, na ktorý boli za členov predstavenstva zvolené. S poukazom na § 11 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý vymedzuje osoby oprávnené podať návrh na vyhlásenie konkurzu, na § 196 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý pojednáva o primeranej aplikácii Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddlžení v spojení s § 103 OSP, podľa ktorého kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci, podľa sťažovateľa „*Návrh na vyhlásenie konkurzu bol podaný neoprávnenou osobou, resp. dlžníkom, za ktorého však*

konali osoby, ktoré podľa zákona za neho konať nemohli. Z tohto dôvodu neboli splnené procesné podmienky na začatie konkurzného konania, a teda ani na vyhlásenie konkurzu. ...

V danom prípade súd neskúmal procesné podmienky na strane účastníka (navrhovateľa), a to napriek tomu, že súd je povinný tieto podmienky konania skúmať ex offo. Hneď potom, ako sme zistili, že začalo konkurzné konanie na majetok na návrh dlžníka [REDACTED], sme príslušnému súdu oznámili, že [REDACTED] v súčasnosti nemá platne zvolený štatutárny orgán (oznámenie bolo podané osobne do podateľne dňa 2.12.2015). Napriek tejto našej snahe konkurz na majetok úpadcu [REDACTED] aj naďalej trvá...“.

Sťažovateľ zároveň uviedol:

„Do pozornosti dávam aj tú skutočnosť, že tieto osoby sa počas výkonu svojej funkcie a aj po jeho skončení zrejme dopúšťali konania, ktoré je v rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu bolo dňa 23.12.2015 voči týmto osobám začaté trestné stíhanie (v prílohe prikladám fotokópiu oznámenia o začatí trestného stíhania). Podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu tieto osoby pravdepodobne chceli predísť následkom svojho protiprávneho konania. V prípade zrušenia družstva a následného zániku družstva by bolo v prípade preukázania protiprávneho konania členov štatutárneho orgánu družstva náročné, resp. až nemožné od týchto osôb vymáhať nároky na náhradu škody podľa § 243a Obchodného zákonníka. ...

Poukazujem na to, že rozhodnutie o vyhlásení konkurzu je zásadným rozhodnutím, na základe ktorého dochádza k úplnej zmene fungovania [REDACTED] (nastávajú účinky vyhlásenia konkurzu vymenované v § 44 a nasl. zákona o konkurze) a v konečnom dôsledku aj k zrušeniu [REDACTED]. Keďže som jedným z členov [REDACTED] uvedené rozhodnutie sa ma priamo dotýka. ...

Okrem toho, rozhodnutie o vyhlásení konkurzu priamo zasahuje aj do mojich majetkových práv, ktoré mi ako členovi a podielnikovi [REDACTED] patria. ...

Mám za to, že, keďže v danom prípade súd neskúmal procesné podmienky konania, a to napriek tomu, že bol na to povinný, a na majetok [REDACTED] vyhlásil konkurz v rozpore s ustanoveniami zákona o konkurze, došlo aj k porušeniu princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „rozhodol o dočasnom opatrení a vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia odložil, resp. aby súdu a správcovi konkurznej podstaty v danej veci prikázal, aby sa vykonávania úkonov v konkurze dočasne zdržali“, a svoj návrh na rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej vymedzil takto:

„V súlade s uvedeným navrhujem, aby Ústavný súd sťažnosti vyhovel a Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 25.11.2015, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok [REDAKOVANÉ]... sp. zn. 1 K/78/2015 zrušil a priznal náhradu trov konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa odseku 2 k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa odseku 3 ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, c) proti komu sťažnosť smeruje. Podľa odseku 2 k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu. Podľa odseku 3 ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona

o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenia o porušení práv, resp. subjektom, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jej argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že podľa neho uznesením okresného súdu z 25. novembra 2015 o vyhlásení konkurzu boli porušené jeho základné práva najmä podľa čl. 20, čl. 35 ods. 1 a čl. 46 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak už v petite sťažnosti nielen neoznačuje tieto základné a iné práva, ale ani nenamieta porušenie týchto práv uznesením okresného súdu z 25. novembra 2015 a jeho návrh na rozhodnutie ústavného súdu sa obmedzuje len na návrh na vyhovie sťažnosti, zrušenie uznesenia okresného súdu z 25. novembra 2015 a priznanie náhrady trov konania.

Na tomto základe ústavný súd kvalifikoval petit sťažnosti tak, že sťažovateľ nenamieta porušenie žiadneho práva, a to napriek tomu, že je v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpený.

Ústavný súd konštatuje, že v súlade so zásadou viazanosti ústavného súdu petitom sťažnosti požiadavka namietania porušenia základných a iných práv v spojení s označením týchto práv vyplývajúca z § 49 zákona o ústavnom súde (aj čl. 127 ods. 1 ústavy) ako pojmová aj obsahová náležitosť sťažnosti musí byť splnená v samotnom petite sťažnosti. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažnosť nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, čím je daný dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd zároveň konštatuje, že sťažovateľ netvrdil ani nepreukázal svoje účasťníctvo v konkurznom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 K 78/2015 podľa

§ 24 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Tvrdenia sťažovateľa o tom, že môžu byť jeho práva podielníka a člena úpadcu vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu dotknuté, nezakladajú bez ďalšieho jeho účasť v konaní, a tým možnosť porušenia základných a iných práv namietaným uznesením okresného súdu z 25. novembra 2015 o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu. Preto aj v prípade, ak by sťažnosť spĺňala náležitosti, bol by daný dôvod na jej odmietnutie pre jej podanie zjavne neoprávnenou osobou podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2016